

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ / PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiot: **Dydaktyka historii cz. 1**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-DH.1c-23hisn2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Historia, specjalność nauczycielska
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): II
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np. 15 h W, 30 h ĆW): **15 h ĆW**
9. Liczba punktów ECTS: 1
10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail prowadzących zajęcia:
prof. dr hab. Violetta Julkowska – violajul@wp.pl
prof. UAM dr hab. Izabela Skórzyńska – izabela_skorzynska@tlen.pl
dr hab. Danuta Konieczka-Śliwińska – konsliw@amu.edu.pl
dr Justyna Budzińska – jubu@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia/przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak (częściowo/w całości) / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
 - przygotowanie w zakresie dydaktyki szczegółowej niezbędne do planowania i programowania działań dydaktycznych na poziomie nauczania historii w szkole podstawowej.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): zaliczenie bloku psychologiczno-pedagogicznego.
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	analizuje i interpretuje „Podstawę programową kształcenia ogólnego” pod kątem celów i osiągnięć edukacji historycznej w szkole podstawowej;	K_U01; K_U02; K_U08; K_U10; KU_18; K_K01; K_K05; K_K07
EU_02	potrafi zaprojektować cele klasyczne i operacyjne do wybranej jednostki lekcyjnej;	K_U01; K_U02; K_U03; K_U04; K_U06; K_U10;
EU_03	stosuje w praktyce wybrane metody dydaktyczne oraz potrafi ocenić ich przydatność w realizacji konkretnych zagadnień merytorycznych na poziomie szkoły podstawowej;	K_U01; K_U02; K_U06; K_U10; K_U11; K_K03
EU_04	samodzielnie konstruuje konspekt i scenariusz lekcji historii, uwzględniając treści, cele i efekty kształcenia, oraz dostrzegając powiązania zaplanowanych celów lekcji z przyjętymi metodami i środkami dydaktycznymi;	K_U01; K_U02; K_K03; K_U06; K_U09; K_U10; K_U14; K_U15

EU_05	potrafi stosować źródła/źródła wiedzy historycznej, w tym źródła i materiały wizualne na lekcjach historii w szkole podstawowej;	K_U01; K_U02; K_U03; K_U04; K_U05; K_U06; K_U07; K_U10
EU_06	potrafi zaplanować wybrane formy lekcji historii i społeczeństwa (praca w grupach, lekcja kompetencyjna) dla uczniów szkoły podstawowej.	K_U01; K_U02; K_U06; K_U09; K_U10; K_U15; K_K04; K_K05

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Analiza miejsca i roli historii w świetle założeń podstawy programowej dla szkoły podstawowej.	EU_01
Cele kształcenia historycznego w szkole podstawowej (klasyczne, operacyjne).	EU_01; EU_02
Metody dydaktyczne stosowane na lekcjach historii w szkole podstawowej.	EU_01; EU_02; EU_04
Projektowanie lekcji historii w szkole podstawowej.	EU_01; EU_02; EU_03; EU_05
Źródła/źródła wiedzy historycznej (w tym źródła i materiały wizualne) na lekcjach historii w szkole podstawowej.	EU_01; EU_02; EU_06
Projektowanie wybranych form lekcji historii i społeczeństwa dla uczniów szkoły podstawowej.	EU_02–05; EU_06

5. Zalecana literatura:

a) literatura podstawowa (obowiązkowa):

Bieniek M., *Wprowadzenie do dydaktyki historii*, Olsztyn 2007;
 Chorąży E., Konieczka-Śliwińska D., Roszak S., *Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka*, Warszawa 2008;
 Maternicki J. (red.), *Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny*, Warszawa 2004;
 Maternicki J., Majorek Cz., Suchoński A., *Dydaktyka historii*, Warszawa 1993;
 Zielecki A., *Wybrane zagadnienia z dydaktyki historii*, Kraków 2007;

b) literatura uzupełniająca (fakultatywna):

Arends R.I., *Uczymy się nauczać*, przekł. K. Kruszewski, Warszawa 1995;
Awans zawodowy nauczyciela. Poradnik, Wyd. CODN, Warszawa 2000 (Seria: Rozwój zawodowy nauczyciela);
 Brudnik E., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Cz. 2, Kielce 2002;
 Brudnik E., Moszczeńska A., Owczarska B., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2000;
 Budzińska J., *Historia w obrazach, czyli szkolne spotkania ze źródłem ikonograficznym*, [w:] „Powtórka przed...”. IV spotkania z historią dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. *Informator Instytutu Historii UAM*, red. J. Dobosz, D. Konieczka-Śliwińska, Poznań 2010, s. 119-128;

Buehl D., *Strategie aktywnego nauczania, czyli jak efektywnie nauczać i skutecznie uczyć się*, przekł. B. Piątek, Kraków 2004;

Buksiński T., *Interpretacja źródeł historycznych pisanych*, Warszawa 1992;

Buzan T.B., *Mapy twoich myśli*, Łódź 1999;

Celarek B., Dąbrowski M., Jankowski B., Obidniak D., Żmijewski J., *Projektowanie*, [w:] *Program Nowa Szkoła. Materiały szkoleniowe dla rad pedagogicznych*, Wyd. CODN, Warszawa 1999;

Chodnicki J., Gronas M., Kołodziejczyk A., Królikowski J., *Ocenianie. Materiały szkoleniowe dla rad pedagogicznych*, CODN, Warszawa 1999;

De Bono E., *Sześć kapeluszy, czyli sześć sposobów myślenia*, Warszawa 1996;

Garstka T., Marszałek J., *Nauczyciel na starcie*, CODN, Warszawa 2000 (Seria: Rozwój zawodowy nauczyciela);

Giermakowski M., *Źródła historyczne w edukacji szkolnej*, Lublin 1999;

Jakubowska B., *Metodologiczny wstęp do pracy ze źródłem historycznym*, [w:] „Wiadomości Historyczne”, 2000/1;

Julkowska V., *Strategie tekstowe autorów i czytelników narracji historycznej*, [w:] *Strategie przekazu wiedzy historycznej w edukacji szkolnej i akademickiej. Techniki teatralne. Retoryka*, red. M. Kujawska, Poznań 1997;

Konieczka-Śliwińska D., *Retoryka we współczesnych szkolnych podręcznikach historii*, Poznań 2001;

Królikowski J., *Projekt edukacyjny, Materiały dla zespołów międzyprzedmiotowych*, CODN, Warszawa 2000;

Kujawska M., *Operacjonalizacja celów kształcenia historycznego*, [w:] *też*, *Problemy współczesnej edukacji historycznej*, Poznań 2001;

Kujawska M., *Strategia multimedialna w edukacji historycznej*, [w:] *też*, *Problemy współczesnej edukacji historycznej*, Poznań 2001;

Kujawska M., *Uwarunkowania myślenia historycznego w procesie szkolnej edukacji historycznej*, [w:] *Wartości w edukacji historycznej*, red. J. Rulka, Bydgoszcz 1999;

Materiały edukacyjne programu KREATOR. Scenariusze zajęć, Wyd. CODN, Warszawa 1999;

Misiarek S., *Wewnątrzszkolny system oceniania. Poradnik lidera wewnątrzszkolnego doskonalenia; nauczycieli*, Poznań 1999;

Niemierko B., *Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, Warszawa 1991;

Niemierko B., *Pomiar wyników kształcenia*, Warszawa 1999;

Pielachowski J., *Rozwój i awans zawodowy nauczyciela*, Poznań 2000;

Skórzyńska I., *Powroty Odysów [projekt edukacyjny]*, [w:] „Wiadomości Historyczne” 2008/5;

Skórzyńska I., *Warsztat teatralny w kształceniu nowoczesnego nauczyciela historii*, [w:] *Nauczyciel historii – ku nowej formacji dydaktycznej*, M. Kujawska (red.), Poznań 1996;

Skórzyńska I., *Widowiska przeszłości : historie które chcielibyśmy pamiętać, lekcje, których nie chcielibyśmy zapomnieć?*, [w:] „Wiadomości Historyczne” 2008/5;

Strykowski W., *Audiowizualne materiały dydaktyczne. Podstawy kształcenia multimedialnego*, Warszawa 1994;

Taraszkiewicz M., *Jak uczyć jeszcze lepiej, czyli refleksyjny praktyk w działaniu*, Warszawa 1998;

Taraszkiewicz M., *Jak uczyć jeszcze lepiej. Szkoła pełna ludzi*, Poznań 2001;

Unger P., *O roli obrazów w przybliżaniu przeszłości uwag kilka*, [w:] „Wiadomości Historyczne”, 1994/5;

Way B., *Drama w wychowaniu dzieci i młodzieży*, Warszawa 1991;

Wrzosek W., *Historiografia „stara” i „nowa” a nauczanie historii*, [w:] *Podręcznik historii. Perspektywy modernizacji*, red. M. Kujawska, Poznań 1994;

Wrzosek W., *Metodologia historii a metodyka nauczania historii*, [w:] *Między historią a edukacją historyczną. Studia i szkice dedykowane Profesor Marii Kujawskiej*, red. V. Julkowska, Poznań 2003.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	X
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	X
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu							
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05	EU_06		
Egzamin pisemny								
Egzamin ustny								
Egzamin z „otwartą książką”								
Kolokwium pisemne								
Kolokwium ustne								
Test								
Projekt								
Esej								
Raport								
Prezentacja multimedialna								
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)								
Portfolio	X	X	X	X	X	X	X	X
Inne (jakie?) -								
Praca pisemna	X	X	X	X	X	X	X	X

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	15
Praca własna studenta – przygotowanie do ćwiczeń	10
Praca własna studenta - zapis celów lekcji w formie klasycznej i operacyjnej	
Praca własna studenta - opracowanie przykładu zastosowania wybranej metody dydaktycznej	5
Praca własna studenta - opracowanie konspektu lub scenariusza lekcji	
Praca własna studenta - opis/analiza wybranych źródeł	
SUMA GODZIN	30
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU	1

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne;

dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne;

dobry (db; 4,0): dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne;

dostateczny plus (+dst; 3,5): zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami;

dostateczny (dst; 3,0): zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, ale z licznymi błędami;

niedostateczny (ndst; 2,0): niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne.